

Mùa hè 76, khi lao động chọt nĩa ở thềm sông Hông vùng Yên Bái, tình cờ trong lúc nghỉ chân chúng tôi gặp một toán ăn mồi cởn ri đang đẩy xe thóc phồm qua suối.

Hỏi ra thì cũng là anh em ta, lính cũ của đội tá Thôn (Đoàn tòng Dục ở Hông Lào) họ bắt đem ra Bắc từ cuối năm 71. Một chú còn trẻ có lẽ là học sĩ quan quay về nói với chúng tôi một câu, “các ông Thôn và các nhà kìa là Tông Tông”, rồi toán tù mới hút trong rừng già. Tôi thì hỏi tông tông là ai, và tất nhiên phải ngu lắm mới không nhớ ông đã nói đi đâu rồi. Toán chúng tôi bụi bụi quay về quê, lòng chôn nhĩ mồi và nghĩ anh em kia năm năm rồi chĩa nhúc nhích thì bao giờ mới đến quê mình? Ờ ờ ờ mà đã hơn ba chục năm kể từ ngày ờ ờ, nay có dịp nhấc lên nhấc xuống cho mồi ‘chuyện bậy giở mồm (dám) kìa’ để xin có vài giai thoại mà tôi được trình bày với vớ nguyên thủy mới thôi.

Chuyện thì liên quan đến câu nói, “đừng nghe những gì CS nói mà hãy nhìn kẻ những gì CS làm”, được trích từ bài nói chuyện của ông Thiệu trong một hội nghị Quân Cán Chính cuối năm 73 để chuồn bỏ tình hình sau khi có hiệp định đình chiến Paris. Một câu nói đả đả này, ngẫm lại ta cũng ngạc nhiên vì anh tâm lý chiến, dân vận thì tôi biết rồi trình cho ông để bình thường thông lệ, nhưng tôi xin quy quy về lại đây của chính ông thì ông cũng không hiểu khi ‘ban huấn luyện’ trong các hội nghị hay mít-tinh đông ngẫm lại. It ai nghe một tiếng lãnh chuyên chuyên quân ông lại có tài ăn nói hàng giờ không cần giấy tờ, nhất là mồi lúc gần ngày mới nếm, khi có các đội tài chính trẻ, thì sẽ cần trẻ tiếp nói chuyện với quân dân cán chính các Vùng. Làm như cái điếm, mồi câu nói của ông trẻ thành tiên tri mới khi đội nếm cởn ri vào tay CS và khi nhấc lên “đội nếm cởn ri còn còn trẻ cởn, đội nếm cởn mới mới trẻ cởn” hỏi đó chôn mồi ai tin, nhưng sau 75 khi họ quố nhấc tiễn trong cởn nhấc cởn mới nhà tan mồi thây nhấc đi ông cởn báo là chí lý.

Cũng trong khoa ăn nói, Tông Tông là người có vẻ ngoài khá vẻ vẻ vẻ, tiếng Pháp là chính nhà đa số các tiếng lãnh thì có Diêm, và sau ông thì học tiếng Anh, có lẽ đã tham d

Chuyện Tông Tông Bậy Giở Mồm K

Tác Giả: Đ Xuân Tê

Chúa Nhật, 04 Tháng 9 Năm 2011 18:01

---

khóa Ch huy tham mưu cao cấp tại M, tuy phát âm ch a chu n nh ng nói r t trôi chảy, đ c bi t trong các lãnh vực quân sự, chính trị. Trong các buổi họp báo ông không khoa trương ng nh ông K, ông luôn dùng tiếng Việt và có thông thạo. Nh ng t i h u tr ng chính trị, ông th ng h p tay đôi với ông già T l nh (t c đ i s M Bunker) và các y u nhân Nhà tr ng khi sang Việt Nam sau khi đã h p chính thức với các quan chức liên h . Chính đi m này mà có nhi u bí m t qu c gia, bàn thảo đ i chác gi a M và Việt ch có ông m i n m v ng, ch tham mưu đàn em ch hi u m c h n ch . Cho nên ta không l y làm l v s b t nh t c a các c ng s viên c a ông trong các Hội ký viết h i ngo i, tr đ i tá C m là chánh văn phòng n m v ng nhi u chuyện, mà ông này v cái kho n trung thành thì r t kín tiếng, cho nên dù đúng dù sai không khi nào đàn c m lên tiếng.

Cũng chuyện bậy giở mồm k nh ng nhi u ng i đ u bi t là Tông Tông mình r t th ng lính. L ra chuyện th ng lính là bình th ng c a ng i làm t ng, nh ng i Việt nam thì không h n nh v y. Trong nh ng năm chiến tr ng sôi đ ng t đ u 70, do tình đ ng minh kh ng khí v i Trung hoa dân qu c, T ng c c CTCT đ c phép t ch c các phái đoàn chiến sĩ xu t s c đi thăm và gi i trí t i Đài Loan do phía b n đài th . M i năm ch ng hai, ba đoàn, th ng do m t v t ng làm tr ng đoàn, thành ph n còn l i đ c các quân binh ch ng, u đi m là không ph i ch ch n sĩ quan, mà có khi danh sách h sĩ quan và lính chiến h n phân n a. Danh sách ch n l a ph i đ c trình cho văn phòng T ng th ng ghi rõ công tr ng, ti u s cá nhân, cho nên các đ n v khi đ c th ng ch n thành viên x ng đáng. X ng đáng đ n đ sau các chuyện du ngo n tr v đ n v ti p t c chiến đ u, s hy sinh so l i có danh sách ch còn ph n ba n u g p nh ng năm nh mùa hè đ l a.

Theo thông l , tr c khi đi có m t ti c BBQ do Tông Tông kho n đãi trong vòng thân m t, th ng có tr u quay nguyên con, có văn ngh giúp vui, có quà l u ni m, đ c t ch c trên sân th ng c a dinh. Là sĩ quan đi u h p, tôi đ ý là không khi nào ông Thi u v ng m t, n u có gì b t th ng dù tr ông v n đ n. Qua l i thăm h i, trò chuyện khi ng i ăn với thành viên t ng bàn, tôi th y ông r t thân tình và tùy lúc ng i ta có c m t ng nét m t ông tr nên dăm chiêu, có th vì ông mang m c c m s dĩ có s nghi p ngày nay dù sao ông cũng m c n nh ng ng i đàn em tr c m t. Các ng i lính tr v t chiến tr ng, h c m đ ng ra m t, ph n nào b t ng và hãnh di n. Trong s đó có nh ng khuôn m t tôi nh nhi u là c đ i tá Dù Nguy n đình B o, ng i đã i Charlie sau chuyện đi, ho c m t em thi u sinh quân, th ng sĩ Tr n Ba đ c đ c cách thẳng hai cấp m t năm c a s đoàn 1 B Binh đã hy sinh sau đó t i H Lào.

Có m t đi u khi nh ng ông nhà binh ra làm chính trị, nh ng t p quán nghi l ngo i giao th ng tình các ông hay b qua, c th có c Tông Tông c a tôi. Nh l i h i qu c khánh 1967, sau khi liên danh Thi u-K đ c c , m t buổi duy t binh đ chào m ng l t n phong đ c t ch c buổi sáng và m t ch ng trình văn ngh dân t c vào buổi t i cùng ngày đ c t ch c t i r p Rex do B t đoàn văn ngh trung g cùng các ngh sĩ tên tu i c a th đô bi u di n. Ch ng i danh đ phía trên l u g m các qu c khách đ i di n các nu c anh em, các y u nhân trong n i các,

quả c hời, tởng lãnh VN và đởng minh, ngoi giao đoàn tởi Sài gòn v.v...Sở đở quan khách đở c cở quan chúng tôi phởi hở p vởi Nha Nghi lở cở a Phở TT phởi hở p sở p xở p đứng theo nghi thở c ngoi giao. Nhiở m vở cở a chúng tôi đởm nay là nhở ng ngoi tở p tân làm sao thi hành cho trở n vở n, tránh mởi sở xuở t dù nhở nhở t.

Sở p đở n giở khai mở c, các quan khách đã an vở . Tởng thở ng và Phó TT tởi chỏt. Sau nghi thở c thở đở ng lở , chở đở ng trình bở t đở u. Cũng cở n nói chở đở ng trình vắn nghở đởm nay vô cùng 'hùng tráng', vở a đở đở c cở p ngân khoở n lở n, lở i luyở n tở p công phu, mang sở c thái dân tở c chở c chở n quan khách sỏ hài lòng. Khi màn sân khở u mở ra cũng là lúc chúng tôi xong nhiở m vở lui vào góc tở i. Chở t đở i tá Duở , lúc này ông lo phở trách chung cho gở i tôi. Ông nhở n lở i mở t lở nh miở ng tở chánh văn phòng Tởng Thở ng yêu cở u Ban tở chở c tìm mở t chở cho ông đở i sỏ Bunker, ngoi đở đở c báo chí Sài gòn đở t cho cái tên 'ông già tở lở nh' vì có tở t ít cở i, mở t lở nh nhở tiở n và chở ng bao giở hé lở chuyở n gì cho ký giở . Kở t mở t nở i là Tông Tông muở n ông đở i sỏ ... lên ngoi gở n ông đở xem chở đở ng trình cho rõ hở n! Theo vở trí đở đở c sỏ p xỏ p, lúc này ông tở lở nh đang ngoi đở khu ngoi giao đoàn, cách Tông Tông tở i...năm hàng ghở . Trở trêu là đở i diở n cho tở ng thở ng Mỏ đở lở tở n phong lở i là Bở trở đở ng Canh nông, ngoi đở đở ng thở 8 trong nở i các Hoa Kỏ (viở c

TT Johnson cở mở t quan chở c hàng bở trở đở ng đở i diở n làm ông Thiở u không vui, vì các xở đở ng minh đở u cở phó Tở ng thở ng hoở c Thở tở đở i diở n), nên chi ông này tuy hàng quở c khách cũng chở đở đở c xỏ p ngoi trở đở c đở i sỏ cở a mình vài hàng ghở .

Tình thở lở đở ng nan, tôi tham khỏ o vở i ông giám đở c nghi lở cở a Phở , ông này xin chở u và nhở cánh nhà binh chúng tôi lo dùm, mà quân đở i thở đở ng có lở i giở i quyở t nhanh, bình thở đở ng hay cở đở ng đở u, nhở ng nay vở đở ng quở c khách nên càng khó xỏ . Vở t hở t tâm trí đở làm vở a lòng vở nguyên thở , tôi tìm đở đở c mở t chở dành cho Tùy viên kiêm cở n vở ngoi i sau Tở ng thở ng, tôi đở nghở xỏ p ông tở lở nh vào ngay chở này. Sau khi hở i ý vở i cở p cao hở n, tôi đở đở c giao nhiở m vở đở gở p ông Bunker đở đở o đở t lở i mở i cở a Tông Tông.

Trong quân phở c tở p tân tôi chào ông đở i sỏ kiở u nhà binh rở t lở phép, rở i cúi xuở ng ghé vào tai ông tôi nói nhở , "Thở a ông đở i sỏ , Tở ng thở ng Thiở u có nhả ý mở i ngài lên ngoi gở n ông đở thở đở ng thở c chở đở ng trình thuở n tiở n hở n". Ông đở i sỏ nhở p nháy ánh mở t sau cở p kiở ng cở n, miở ng cở i mím chi có vở nhở đở đở c vở a ý chuyở n gì, không đở n đo ông trở lở i tôi liở n, "Ông sĩ quan vở thở a lở i vở i tở ng thở ng, tôi cảm đở n nhả ý cở a ngài, tôi xin ngoi đở i đở đở c rở i." Tở nhiên tôi thở phỏo khi nghe ông tở chở i, tiở n viở c cho cở đởi bở . Chuyở n đở đở c trao đở i lở i vở i đở i tá Cở m và tôi nghĩ Tông Tông rở t hài lòng vì thở c sỏ đở u ông muở n là 'chở cở n ngoi thiở n ý cở a ông vở i viên đở i sỏ', vở phía đở i sỏ thì tở t nhiên là 'rở t cở m kích vở nhả ý cở a ngài'. Vở sau tôi mở i hiở u, ngoi đở i Mỏ hỏ rở t quan trở ng vở n đở nghi lở , bở trở đở ng đở i diở n cho quở c gia còn ngoi i đở xa, tở cách gì đở i sỏ đở đở i quyở n lở i đòi ngoi gở n nguyên thở nỏ c sỏ tở i? Ông Tở lở nh quá hiở u đở u này. Tuy hở t chuyở n nhở ng cở nhở cung cách xỏ sỏ cở a ông Thiở u vở i vở đở i sỏ Mỏ đở Viở t nam hở i đó, ngoi đở i ta có thở hiở u vì sao ông già Tở lở nh gở n nhở là 'thở n hỏ mỏ ng' cho Tông

Chuyện Tông Tông Bậy Giỏi Mãi Kì

Đỗ Xuân Tê

Chúa Nhật, 04 Tháng 9 Năm 2011 18:01

Tông trong suốt gần hai mươi mốt 8 năm tại miền nam và vị trí chính trị ông Thiệu sau này trở thành chính trị gia 'lì' nhất nước.

Vị trí này đây tôi là người có nhiệm vụ nhân chứng cũ khi ra hỏi người chứng có gì đáng viết thì tôi đã ra hỏi ký, trong khi ba vị tướng cũ viết là tôi đi mình là Nguyễn Văn Thiệu, Đồng Văn Minh, Trần Thiện Khiêm thì cả ba người không ai chịu viết (hỏi không dám viết). Nay chỉ còn tướng Khiêm, hôm ông về thăm Cali mới đây, tướng ông muốn nói với người nhận phỏng vấn, khi đi máy viết thì vang bóng, tôi có e-mail cho một ông bạn tướng nói ông viết nếu có thể để xin đi tướng viết là hỏi ký nhân chứng số 1 cả hai thì đi nhất để Cộng hòa. Nếu cũ người chấp bút xin để người anh cả trong ngành, nhà văn Nguyễn Đổng Thọ nh để ra để trách. Nhưng ông bạn tôi trả lời khó làm anh ơi, viết đúng số thì người đi khó nói, mà viết khác thì... thôi quên chuyện này đi. Tôi đành bó tay.com và xin để các bạn để nhân mạng mới nói niềm 'yên tâm theo xu hướng tuy nhiên dài thiên thu'.

Đỗ Xuân Tê